

OD OVE GODINE SUFINANCIRA SE OBNOVA SUHOZIDA UZ RUBOVE PARCELA

Moguće potpore i za održavanje suhozida

O d ove godine moguće je na jedinstvenom zahtjevu zatražiti, od Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, ulazak u sustav potpore za operaciju 10.1.10. Održavanje suhozida u mjeri 10 Poljoprivreda, okoliš i klimatske promjene iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. godine.

Ovom operacijom sprečava se razaranje tijela suhozida uslijed nepovoljnih vremenskih utjecaja, zarastanja neželjenom vegetacijom te nedovoljne i neadekvatne brige kako bi

Zainteresirani za potpore trebaju imati već postojeći suhozid koji je tipičnog izgleda za područje, ukupne dužine minimalno 30 metara, a treba se nalaziti na rubu održavane parcele

se održao karakterističan izgled tradicionalnog suhozida. Poput ostalih operacija iz mjere 10, ova se mora provoditi tijekom petogodišnjeg obveznog perioda.

Sukladno uvjetima višestruke sukladnosti suhozid, kao i druga obilježja krajobrazu (živica, lokva, jarak, drvoređ, pojedinačno

drveće, šumarak) ne smiju se uklanjati ili oštećivati. Međutim, neminovan utjecaj vremenskih uvjeta i drugih faktora dovodi do promjena na tijelu suhozida koji, ukoliko se ne održavaju redovito i na tradicionalan način, trajno gube svoju formu i u konačnici nestaju kao prepoznatljivi dio krajobrazu. Stoga se ovime na-

mjerava spriječiti razaranje tijela suhozida uslijed nepovoljnih vremenskih faktora, zarastanja neželjenom vegetacijom te nedovoljne i neadekvatne brige kako bi se održao karakterističan izgled tradicionalnog suhozida.

Uvjet da se postane prihvatljiv korisnik potpore je da zainteresirani trebaju imati već postojeći suhozid koji je tipičnog izgleda za područje, ukupne dužine minimalno 30 metara, a treba se nalaziti na rubu ARKOD parcele. Suhozid koji se nalazi unutar ARKOD parcele

ili na terasama nisu prihvatljivi za potporu. Da bi prijavljeni suhozid bio prihvatljiv za plaćanje, između ostalog, na ARKOD parceli na kojoj se nalazi suhozid, treba se provoditi minimalna poljoprivredna aktivnost od strane poljoprivrednika koji je suhozid prijavio za plaćanje, odnosno, parcela se treba održavati u stanju pogodnom za ispašu ili uzgoj. Suhozid na zapuštenim i neodržavanim poljoprivrednim površinama nisu prihvatljivi za potporu. Provedbom ove operacije namjerava

se održavati već postojeće suhozide karakterističnog izgleda, a nadomještanje dijelova suhozida koji su oštećeni, ili podizanje novih, bit će moguće kroz mjeru 4, podmjeru 4.4. Potpora neproizvodnim ulaganjima vezanim uz postizanje agro-okolišnih i klimatskih ciljeva, operaciju 4.4.1. Neproizvodna ulaganja vezana uz očuvanje okoliša unutar Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. godine, čija se provedba očekuje do kraja godine.

G. ROJNIĆ

U BRTONIGLI I GROŽNJANU ODRŽANA PREZENTACIJA EUROPSKOG PROJEKTA FIESTA

Savjeti za uštedu energije u kućanstvu

Projekt FIESTA se sastoji od različitih aktivnosti i savjetovanja o energetske izboru kućanstava, odnosno uvođenju uštede energenata u njihov svakodnevni život i navike. Upravo su kućanstva među najvećim potrošačima energije u Europi. Ona troše 29 posto od ukupne potrošene energije

U Grožnjanu i Brtonigli održana je prezentacija projekta FIESTA - Families Intelligent Energy Saving Targeted Action. Na održanim prezentacijama predstavljeni su pristup, operativna rješenja i rezultati, koji su dobiveni realizacijom aktivnosti projekta FIESTA, kao i koncept energetske uštede stanovništva, s posebnim osvrtom na obitelji s djecom i stanovnike s posebnim potrebama. Prezentaciju su vodile Kristina Fedel Timovski, voditeljica odsjeka za informiranje, međunarodnu suradnju i europske politike Grada Pula i Minja

Kristina Fedel Timovski i Minja Savovski

Savović, viši stručni suradnik za energetske učinkovitost Grada Pula.

Među četiri najbolja EU projekta

Grad Pula sudjeluje u EU projektu FIESTA zajedno s 18 partnera u pet europskih zemalja, a projekt je od strane Eu-

ropske komisije uvršten među četiri najbolja europska projekta o energetske učinkovitosti za potrošače. Kako su općine Brtonigla i Grožnjan aktivne u promociji energetske učinkovitosti i budući da sudjeluju u državnim programima kojima se potiče povećavanje energetske učinkovitosti građanstva i

zaštita okoliša, ove su se općine uključile u prezentaciju projekta FIESTA na njihovom području, kako bi se dodatno unaprijedila suradnja s građanima na ovu temu.

Projekt FIESTA se sastoji od različitih aktivnosti i savjetovanja o energetske izboru kućanstava, odnosno uvo-

đenju uštede energenata u njihov svakodnevni život i navike. Upravo su kućanstva među najvećim potrošačima energije u Europi. Ona troše 29 posto od ukupne potrošene energije, uz izuzetak energije iskorištene za prijevoz. Okosnica projekta FIESTA su obitelji s djecom čiji je cilj smanjiti

njihovu potrošnju energije i uz to vezane emisije plinova, potičući poboljšanja u svakodnevnim navikama obitelji posebice u korištenju sustava grijanja i hlađenja. Kako bi pomogli obiteljima da unaprijede korištenje energije i ostvare stvarne energetske uštede u kućanstvima Grad Pula je još u svibnju 2015. godine uspostavio FIESTA Help Desk (EHD) na adresi Giardini 2, koji je otvoren za korisnike utorkom i četvrtkom od 12.30 do 15.30 sati.

Veliki broj sudionika u projektu

Veliki broj lokalnih sudionika projekta, kao što su predstavnici škola, upravitelja zgrada, udruga potrošača, ekološke udruge, energetske agencije, distributeri i instalateri uređaja/sustava za grijanje i hlađenje, aktivno su uključeni u projektne aktivnosti, kako bi se postigla što veća vidljivost projekta i osigurali temelji za eksploataciju projektnih rezultata za vrijeme, ali i po završetku projekta.

Projekt FIESTA je sufinanciran u okviru programa Inteligentna energija za Europu i započeo je u listopadu 2014. godine, a trajat će do rujna ove godine. Ukupno će, na kraju projekta, biti provedeno 2.100 energetske savjetovanja u 14 različitih gradova, uz procijenjenu uštedu energije od 328 toe/god, kao i značajno smanjenje štetnih plinova od 1.130 tCO₂.

Goran ROJNIĆ

RAZVOJNA AGENCIJA SRCE ISTRE U PROVEDBI EU-PROJEKTA "D-STIR" S ISTARSKIM PARTNERIMA

Suradnjom do novca za inovacije i istraživanja

Kako su i u drugim zemljama partnerima u projektu D-STIR formirane slične radne skupine, predviđena je međusobna razmjena saznanja i iskustva, sve do utvrđivanja zajedničke "Dunavske strategije odgovornog istraživanja i inovacija", čije je usvajanje planirano za lipanj 2019. Time bi se projekt D-STIR trebao okončati

Pazinska Razvojna agencija Srce Istre od početka ove godine sudjeluje u trogodišnjem međunarodnom projektu "D-STIR - Dunavski okvir za odgovorno istraživanje i inovacije koristeći društveno-tehničko integriranje", koji zajedno provodi 15 partnera iz Rumunjske, Slovačke, Mađarske, Slovenije, Češke, Njemačke, BiH i Hrvatske, a ukupna mu je vrijednost oko dva milijuna eura financiranih iz Europskog fonda

za regionalni razvoj. Ovaj se projekt bavi uključivanjem stručnjaka iz sektora društvenih znanosti u inovacijske procese u tehničko-proizvodnom i znanstvenom sektoru te povezivanjem znanstveno-istraživačke zajednice s gospodarstvom.

Konkretna zadatak agencije Srce Istre u projektu D-STIR je uključiti tvrtke s Pazinštine u projektne edukacijske i pilot aktivnosti, povezati ih sa sličnim poduzećima u drugim zemljama partnerima u projektu te sa sveučilištima u Puli i Rijeci da bi se iskušalo može li intersektorsko povezivanje funkcionirati na mikro razini. Agencija Srce Istre organizirala je prvi okrugli stol na kojem su sudjelovali predstavnici pazinskih tvrtki Eltor, Amus, Koplast, Internova i GASTRO-TIM te predstavnici Grada Pazina, županijskog Upravnog odjela za gospodarstvo, Hr-

Istarski sudionici projekta D-STIR

vatske gospodarske komore u Puli, Istarske razvojne agencije (IDA), Politehnike i Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, Zaklade Sveučilišta u Rijeci te agencije HAMAG-BICRO.

Nakon uvodnih predavanja u kojima su predstavljeni sadržaj i ciljevi projekta

te koncept i dosadašnja iskustva odgovornog istraživanja i inovacija u Hrvatskoj i drugim europskim zemljama, partneri su prihvatili suradnja, osposobljavat će se za promicanje modela udruživanja poslovnog sektora, akademske zajednice odno-

sno istraživača, donositelja politika i civilnog društva, čemu bi svrha trebala biti upravljanje promjenama u društvu po uzoru na razvijene ekonomije. Konkretni projekti suradnje razrađivat će se na budućim radionicama za pazinske tvrtke, a jedan od naglasaka bit će

upoznavanje s mogućnostima financiranja njihovih inovacijskih aktivnosti kroz program EU-a za inovacije Obzor (Horizon) 2020.

Kako taj program prednost daje upravo projektima osmišljenim prema načelima odgovornog istraživanja i inovacija te intersektorske suradnje, u istarskom dijelu projekta D-STIR predstojećih tjedana slijedi konkretno osposobljavanje za osmišljavanje istraživačko-inovacijskih projekata, u koordinaciji agencija Srce Istre. Kako su i u drugim zemljama partnerima u projektu D-STIR formirane slične radne skupine, predviđena je međusobna razmjena saznanja i iskustva, sve do utvrđivanja zajedničke "Dunavske strategije odgovornog istraživanja i inovacija", čije je usvajanje planirano za lipanj 2019. Time bi se projekt D-STIR trebao okončati.

D. ŠIŠOVIĆ

PROJEKT RESTAURA: REVITALIZACIJA POVIJESNIH GRAĐEVINA KROZ JAVNO PRIVATNO PARTNERSTVO

U izradi plan obnove starog grada Buzeta

Izradu integriranog plana revitalizacije i koordiniranje aktivnostima plana predvodi tim stručnjaka Instituta za turizam iz Zagreba. Nacrt će se stanovnicima staroga grada i široj javnosti predstaviti krajem lipnja, a plan bi se trebao izraditi do sredine srpnja. Slijedi izrada idejnog i arhitektonskog rješenja odabranog objekta u starogradskoj jezgri te pilot akcija javno privatnog partnerstva.

Polako se zahuktava europski projekt RESTAURA (Revitalising Historic Buildings through Public-Private Partnership Schemes / Revitalizacija povijesnih građevina kroz model Javno privatnog partnerstva) koji je odobren u okviru prvog Javnog poziva programa Europske unije INTERREG Central Europe 2014-2020., a kojemu je Grad Buzet, uz Institut za međunarodne odnose iz Zagreba, jedini hrvatski partner.

Nacrt krajem lipnja

Projektne aktivnosti započele su u lipnju 2016. godine i traju do lipnja 2019. godine, a usmjerene su u revitalizaciju kulturne baštine i održivo upravljanje turističkim potencijalom buzetske starogradske jezgre. Projekt objedinjuje četiri države centralne Europe: Poljsku, Slovačku, Sloveniju i Hrvatsku u kojoj sudjeluju javne i privatne institucije; lokalna uprava, znanstvene i obrazovne ustanove, udruženja JPP-a, nevladine organizacije, razvojne agencije.

- Jedna od ključnih aktivnosti projekta RESTAURA za Grad Buzet svakako je izrada integriranog plana revitalizacije

starogradske jezgre Buzeta. Integrirani plan revitalizacije novi je koncept izrade strateških planova u čiju su izradu uključeni stanovnici starogradske jezgre i šira javnost, a koji bi Gradu Buzetu trebao dati ključne smjernice za revitalizaciju starogradske jezgre i turističku valorizaciju kao i za poboljšanje života stanovnika. Na tri radionice sa grupom lokalnih dionika projekta RESTAURA koju čine 15 predstavnika institucija s buzetskog područja, gospodarstvenika koji posluju u starogradskoj jezgri, predstavnika mjesnih odbora i slično, te na javnoj tribini za stanovnike staroga grada, identificirani su glavni problemi života u starogradskoj jezgri, komparativne prednosti jezgre i akcijski plan revitalizacije staroga grada. Izradu integriranog plana revitalizacije i koordiniranje aktivnostima plana predvodi tim stručnjaka Instituta za turizam iz Zagreba. Nacrt će stanovnicima staroga grada i široj javnosti predstaviti krajem lipnja, a plan će izraditi do sredine srpnja, ističe voditelj projekta, stručni suradnik za društvene djelatnosti u Gradu Buzetu Vanja Fabijančić.

U fokusu revitalizacija starogradske jezgre Buzeta

Jedna od radionica projekta RESTAURA

Buduće aktivnosti koje slijede u projektu, a koje se nadovezuju na integrirani plan revitalizacije, najavio je Fabijančić, su izrada idejnog i arhitektonskog rješenja odabranog objekta u starogradskoj jezgri te pilot akcija javno privatnog partnerstva.

Ukupna vrijednost projekta je 2.096.281 eura,

a Gradu Buzetu pripada 204.500 eura, s time da se projekt sa 85 posto sufinancira iz programa INTERREG Central Europe dok je 15 posto vlastitih sredstava, no u konačnici će taj bužetski dio biti puno niži s obzirom je osigurano sufinanciranje iz državnog proračuna. - Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova

EU je putem javnog poziva za sufinanciranje provedbe EU projekata na lokalnoj i regionalnoj razini za 2017. godinu, nedavno odobrilo 60 postotno sufinanciranje onog dijela sredstava koje Grad Buzet treba uložiti u projekt, ističe Fabijančić.

Suradnja s privatnicima

Na projektu sudjeluje ukupno 10 partnera i 20 pridruženih partnera. Glavni i vodeći partner je poljski grad Nowy Dwor Mazowiecki, a hrvatski partneri su Grad Buzet i IRMO - Institut za razvoj i međunarodne odnose.

Nedostatak financijskih resursa većine zemalja jedno je od gorućih pitanja u očuvanju i zaštiti kulturne baštine posebice u srednjoj Europi gdje je veliki broj zanemarenih i napuštenih povijesnih građevina koje kontinuirano

propadaju. Cilj projekta RESTAURA upravo je identificirati, testirati, evaluirati i promovirati dobre primjere prakse javno-privatnog partnerstva (JPP) u revitalizaciji povijesnih gradova i građevina.

Zbog ograničenih javnih sredstava, uključivanje privatnog sektora i ekspertize kroz JPP čini se jedinom alternativom očuvanju i upravljanju jedinstvenom materijalnom baštinom srednje Europe. Dosad su u Europi poznati samo rijetki primjeri JPP u revitalizaciji baštine pa je cilj projekta RESTAURA donijeti promjenu u ovom području. Očekivani rezultati su strategije i akcijski planovi, alati, pilot akcije i radionice za javnu upravu koja planira renovirati i dati konkretnu namjenu povijesnim građevinama koristeći model JPP-a.

Gordana ČALIĆ ŠVERKO

Financijsko upravljanje i kontrola provedbe projekata

U Istarskoj razvojnoj agenciji (IDA) održala se dvodnevna radionica "Financijsko upravljanje i kontrola provedbe projekata financiranih iz ESI fondova" koja se provodi u okviru projekta "Tehnička pomoć Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. - Istar-

ska razvojna agencija - IDA d.o.o.". Projekt je sufinanciran putem Europskih strukturalnih i investicijskih fondova kroz Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Svrha projekta je jačanje i razvoj mreže podrške za javnopravna tijela u Istarskoj županiji koja prijavljuju

projekte za sufinanciranje putem Europskih strukturalnih i investicijskih fondova, što ponajprije podrazumijeva savjetodavnu podršku u pripremi i provedbi projekata te informiranje i edukaciju o mogućnostima strateškog planiranja i razvoja uz pomoć ESI fondova.

Radionicu je vodila Karolina Horvatinčić, MBA, zaposlena u Institutu za razvoj i međunarodne odnose, a prisustvovali su joj djelatnici gradova, općina, LAG-ova, komunalnih društva i ostalih javnih institucija na području Istarske županije.

G. R.

U BRUXELESSU ODRŽANA ZAVRŠNA
KONFERENCIJA PROJEKTA UNEXPRESSED TALENT

Kako realizirati neiskazane talente

U radionici mladi i nešto stariji porečani prate tok predavanja o radu s keramikom

Predstavnik Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva sudjelovao je na završnom partnerskom sastanku i završnoj konferenciji projekta "Unexpressed talent" u Bruxellesu i Monsu u Belgiji. Na završnom sastanku raspravljani su i definirani završni rezultati projekta koji uključuju inovativne alate i prijedlog vježbi i instrumenata za rad s mladima na problemu socijalne isključenosti i ranom odustajanju od škole.

Alati za nastavnike

Kako je i sam naziv projekta neiskazani talent tako i navedeni alati sadrže primjere vježbi putem kojih mladi mogu lakše spoznati talente koje imaju i shvatiti kako ih vrednovati i koristiti te ih unaprijediti.

Navedene alate moći će koristiti nastavnici, osobe koje rade s mladima, studenti te organizacije i ustanove, s ciljem otkrivanja i upozoravanja na rizik te sprječavanja društvenog isključenja.

Sufinanciranje odlaska na skupove

Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva raspisala je natječaj za dodjelu bespovratnih sredstava kao podrška sudjelovanju predstavnika udruga na međunarodnim skupovima. Rok za prijavu je 10. studenog ove godine, a podrškom sudjelovanja predstavnika udruga u RH na međunarodnim skupovima namjerava se poticati stjecanje i razmjena znanja, vještina i iskustava potrebnih za aktivno i poduzetno djelovanje u zajednici i društvu, te suradnja i umrežavanje organizacija civilnoga društva na europskoj i međunarodnoj razini. Prihvatljivi troškovi su troškovi prijevoza i smještaja, te kotizacija za sudjelovanje na skupovima. Prihvatljivi prijavitelji su sve udruge registrirane u Republici Hrvatskoj.

G. R.

Rješenja za okoliš i klimatska pitanja

Program LIFE objavio je natječaj za prijavu LIFE projektnih prijedloga za 2017. godinu. Proračun za natječaj 2017. iznosi preko 373 milijuna eura, od čega je preko 290 milijuna eura predviđeno za potprogram Okoliš, a preko 82 milijuna eura za potprogram Klimatska aktivnosti. U ovogodišnjem natječaju, Europska komisija posebno potiče prijavu "close to market" projekata koji pronalaze uspješna rješenja na okolišna i klimatska pitanja, a ujedno doprinose razvoju kružnog gospodarstva. Na LIFE natječaj mogu se prijaviti sva pravna tijela. Rokovi prema Europskoj komisiji su, za klimu 7. rujna, za okoliš i učinkovitost resursa 12. rujna; za prirodu i bioraznolikost te za upravljanje okolišem i informiranje 14. rujna ove godine.

G. R.

Projekt Neiskazani talent ima za cilj smanjiti socijalnu i obrazovnu isključenost mladih u školskoj dobi (14-24 godine) kao i neza-poslenih, neobra-zovanih i nekvalli-ciranih mladih ljudi (15-25 godina) kroz poboljšanje njihovog aktivnog sudjelovanja u civilnom društvu i povećanje njihove osobne odgovornosti. Projekt je financiran iz sredstava Europske unije putem programa ERASMUS+.

Protiv napuštanja škola

Na završnom sastanku raspravljani su i definirani završni rezultati projekta koji uključuju inovativne alate i prijedlog vježbi i instrumenata za rad s mladima na problemu socijalne isključenosti i ranom odustajanju od škole. Kako je i sam naziv projekta neiskazani talent tako i navedeni alati sadržavaju primjere vježbi putem kojih mladi mogu lakše spoznati talente koje imaju i shvatiti kako ih vrednovati i koristiti te ih unaprijediti. (G1)

ZAVRŠIO DVODOGIŠNJI PROJEKT DROP-APP: PRIMJENA DIGITALNIH ALATA U NASTAVI I PREVENCIJA RANOG NAPUŠTANJA ŠKOLOVANJA

Mobitelima i web stranicom motivirali učenike na učenje

Održale su se edukativne radionice u kojima smo pokušali podići motivaciju, osvijestiti probleme, naučiti učenike nove tehnike učenja. Nakon toga smo snimali video materijale koji su opet obrađivali te probleme koji uzrokuju napuštanje školovanja, doznajemo od ravnatelja pulske Industrijsko-obrtničke škole Dragana Radovanovića

Završio je projekt prevencije ranog napuštanja školovanja - DROP-APP u kojem su sudjelovali i dvije srednje škole iz Pule: Industrijsko - obrtnička i Medicinska škola. U cilju podizanja motivacije učenika da završe školovanje koriste su i digitalni alati, pa su srednjoškolci snimili video uratke i koristili web stranicu upravo za ovaj projekt.

Hrvatska uspješna

Prvo smo analizirali situaciju s obzirom da je tema projekta prerano napuštanje školovanja bez stjecanja osnovnog zanimanja. Problem je kako to spriječiti. Proučili smo koji su faktori koji utječu na napuštanje školovanje, zatim smo organizirali aktivnosti. Glavni razlozi napuštanja škole su problemi s profesorima, nezainteresiranost (nisu upisali zanimanje koje su željeli), socijalni problemi, sredstva ovisnosti. Glavni rezultati projekta su podizanje motivacije učenika, bolja suradnja s nastavnicima, upotreba novih ICT tehnologija u nastavi, stvaranje bolje pripadnosti grupi, školi. Odvijale su se edukativne radionice u kojima smo pokušali podići motivaciju, osvijestiti probleme, naučiti ih nove tehnike učenja. Nakon toga smo snimali video materijale koji su opet obrađivali te probleme koji uzrokuju napuštanje školovanja. Učenici su koristili multimedijalna sredstva, vlastite mobitele i kamere koji su inače u klasičnoj nastavi zabranjeni, ali baš smo ih na taj način pokušali motivirati, doznajemo od ravnatelja škole.

Školovanje prekine tri do sedam posto učenika u pulskoj Industrijsko obrtničkoj školi, ovisno o školskoj godini, a u cijeloj Hrvatskoj

oko tri do četiri posto, što je opet puno bolje od europskog prosjeka koji doseže 12 posto. Stoga je Hrvatska i uvrštena u ovaj program kao pozitivan partner. Primjerice u Španjolskoj čak 20 posto učenika ne završava srednju školu.

Na upit je li ovaj projekt utjecao na smanjenje prekida školovanja Radovanović odgovara kako se stopa napuštanja školovanja nije nešto jako promijenila, jer ionako nije prevelika. Hrvatska s postotkom od 3 do 5 posto napuštanja školovanja je daleko ispod 10 posto što je cilj za zemlje EU do 2020. Čak i učenici koji imaju negativne ocjene, ponavljaju godinu i upisuju neku drugu školu ili obrazovanje odraslih. Detaljniju analizu nije moguće obaviti, jer je protekle dvije godine dosta učenika napustilo školu zbog odlaska s roditeljima u inozemstvo.

O iskustvima u Medicinskoj školi govorila je Danijela Panić, nastavnica i koordinatrica ovog programa u toj pulskoj školi.

Putem web stranice učenici-mentori pomagali su slabijima

U pulskoj Industrijsko - obrtničkoj školi posebno se radilo na motiviranju učenika

-Unutar svake škole pitali smo učenike koji su najveći problemi s kojima se susreću tijekom srednjoškolskog obrazovanja. Kada smo utvrdili probleme pronalazili smo rješenje kroz radionice

i video uradak koji su učinili ti isti učenici. Na taj način im se podigla razina motivacije za obrazovanje, pojašnjava Danijela Panić.

Veli nadalje da su uveli i učeničko mentoriranje u

kojem učenici pomažu drugim učenicima. Na svojoj web stranici osmislili su povezivanje među svim srednjoškolskim učenicima u Puli. Svi učenici mentori imaju svoje supervizore, na-

stavnike ili pedagoge, koji usmjeravaju učenike.

Nakon završetka projekta ostaje svakoj školi iskustvo i tehnologija koju su podigli. Web stranica će ostati otvorena, pa ako se pokaže

učinkovita može saživjeti unutar svake škole.

„Primjena digitalnih alata u nastavi radi podizanja motivacije učenika i prevencije ranog napuštanja škola“ bila je tema Za-

U Hrvatskoj školovanje prekine tri do četiri posto, što je opet puno bolje od europskog prosjeka koji doseže 12 posto. Čak i učenici koji imaju negativne ocjene, ponavljaju godinu i upisuju neku drugu školu ili obrazovanje odraslih

Mobitelima je snimljen video materijal kao alat u motivaciji

Radovanović Dragan

vršne konferenciju projekta DROP-APP održane u petak 9. lipnja u Circolu - Zajednici Talijana Pula. Konferenciju je organizirala Istarska županija u suradnji s Medicinskom školom i Industrijsko-obrtničkom školom iz Pule, koje su aktivno sudjelovale u aktivnostima projekta.

Partneri projekta predvođeni vodećim partnerom, Strukovnim centrom za obrazovanje Civiform iz Italije, predstavili su rezultate i svoja iskustva iz provedbe projekta. Voditeljica projekta Michela Castoglione iz Civiforma predstavila je partnerstvo, glavne ciljeve i aktivnosti projekta. Profesorica Ana Krelja iz Medicinske škole predstavila je radionice s učenicima bazirane na ICT alatima, a profesor Dragan Radovanović iz Industrijsko-obrtničke škole prikazao je video uratke koje su snimili učenici te iskustva za vrijeme snimanja i pripreme videa. Ostali partneri projekta također su ukratko predstavili svoja iskustva i utiske iz provedbe: Scuola Centrale Formazione (Italija), BFI - Institute for vocational advancement (Austrija), Etudes et chantiers Corsica - ECC (Francuska), Christliches Jugenddorfwerk Deutschlands - CJD (Njemačka), IES Valle de Aller (Španjolska).

Motivacija učenika

U drugom djelu posvećenom motivaciji učenika i prevenciji napuštanja obrazovanja, predavanje na temu „Napuštanje škole u kontekstu rizičnih ponašanja mladih i moguća rješenja“ održala je doc.dr.sc. Mirjana Radetić-Paić, dekanica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te se osvrnula na glavne rizične čimbenike za napuštanje škole, a to su obitelj, vršnjački čimbenici, društveni kontekst i škola. Na kraju, Ljiljana Rotar, pedagoginja Medicinske škole Pula, predstavila je školski projekt „Nove tehnologije - stari odnosi“ čija je autorica.

Projekt DROP-APP je počeo u rujnu 2014. te završava u kolovozu 2017. godine. Temelji se na upotrebi ICT alata i metoda s ciljem poboljšanja svijesti o pravim uzrocima njihovog nezadovoljstva. Kroz projekt se promovira samopouzdanje, kritičko razmišljanje i autonomija učenika, a putem ICT alata se pojednostavljuje interakcija i dijeljenje emocija i informacija među vršnjacima.

Jasna ORLIĆ

POVEĆANA SREDSTVA ZA ENERGETSKU OBNOVU ZGRADA I KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH

Prihvaćeni svi valjani projekti

Istarska županija je, uz Grad Zagreb, na drugom mjestu sa 79 projekata kojima će biti dodijeljena bespovratna sredstva, a samo je Primorsko-goranska županija s 152 prihvaćena projekta ispred u projektima energetske obnove višestambenih zgrada

Odlukom ministra graditeljstva i prostornoga uređenja Lovre Kuševića te ministrice regionalnoga razvoja i fondova Europske unije Gabrijele Žalac, povećane su alokacije sredstava za pozive za dostavu projektnih prijedloga u projektima "Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja" i "Energetska obnova višestambenih zgrada".

Sa 152 na 560,9 milijuna

Prema prihvaćenim prijedlozima Istarska županija je, uz Grad Zagreb, na drugom mjestu sa 79 projekata kojima će biti dodijeljena bespovratna sredstva, a samo je Pri-

Obnovljene zgrade u Labinu

morsko-goranska županija s 152 prihvaćena projekta ispred u projektima energetske obnove višestambenih zgrada.

Ministar Kušević naglasio je da je početna alokacija od 152 milijuna kuna u okviru poziva "Energet-

ska obnova višestambenih zgrada", povećana na 560,9 milijuna kuna te je odobreno svih 596 valjanih prijava, čija je ukupna vrijednost gotovo 940 milijuna kuna. U pozivu "Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije

u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja" s početnih 152 milijuna kuna osigurano je 348,7 milijuna kuna, a također su prihvaćeni svi valjani prijedlozi, njih 223 čija je ukupna vrijednost 781 milijuna kuna.

- Na ovaj će način svi prijavljeni projekti za energetska obnova višestambenih zgrada i javnih ustanova koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja, a koji zadovoljavaju kriterije prihvatljivosti biti sufinancirani sredstvima

iz EU fondova, pojasnila je ministrica Žalac.

Istarski upravitelji zgrada znali su kako iskoristiti mogućnosti sufinanciranja energetske obnove zgrada, pa su spremnim i kvalitetnim projektima osigurali uređenje zgrada i kvalitetno pokreta-

MINISTARSTVO KULTURE OBJAVILO POZIV ZA DOSTAVU PROJEKTNIH PRIJEDLOGA POD NAZIVOM "UMJETNOST I KULTURA 54 +"

Starijim osobama pristup kulturnim i umjetničkim aktivnostima

Natječaj je usmjeren na programe socijalnog uključivanja i unaprjeđenja kvalitete života osoba starijih od 54 godine kroz poboljšanje pristupa kulturnim i umjetničkim aktivnostima

Ministarstvo kulture objavilo je krajem svibnja otvoreni poziv na dostavu projektnih prijedloga pod nazivom "Umjetnost i kultura 54 +". Poziv se provodi u okviru Operativnog programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. - 2020., a usmjeren je na socijalno uključivanje i unaprjeđenje kvalitete života osoba starijih od 54 godine kroz poboljšanje pristupa kulturnim i umjetničkim aktivnostima.

Kroz natječaj će se financirati aktivnosti pripreme i provedbe participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godina te aktivnosti stručnog usavršavanja umjetnika i kulturnih radnika u području kultur-

ne i umjetničke edukacije i medijacije usmjerene na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine. Pri-

hvatljivi prijavitelji su organizacije civilnog društva (umjetničke organizacije, udruge u području kulture

i umjetnosti, zaklade te zadruge koje u svom temeljnom aktu imaju navedenu kulturnu, odnosno umjetničku djelatnost), ustanove u kulturi te jedinice lokalne i regionalne samouprave. Ukupni iznos bespovratnih sredstava iznosi 20 milijuna kuna, od čega udio financiranja po pojedinom projektu iznosi sto posto prihvatljivih troškova, od čega je 85 posto osigurano iz sredstava Europskog socijalnog fonda (ESF-a), dok će obavezni udio nacionalnog sufinan-

ciranja od 15 posto osigurati Ministarstvo kulture iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Krajnji rok za podnošenje projektnih prijedloga je 24. srpnja.

U pojašnjenju natječaja Ministarstva kulture navodi se da su osobe starije životne dobi često nedovoljno uključene u život zajednice te iz različitih razloga u ograničenoj mjeri sudjeluju u kulturnim i umjetničkim aktivnostima. Ti razlozi mogu biti geografska izoliranost, nepovoljne

IZVORA ENERGIJE

Gabrijela Žalac i Lovre Kušević

Energetska obnova zgrade u Uskočkoj u Puli

nje građevinskog sektora, odnosno suvlasnicima zgrada manje režijske troškove. Za investicije vrijedne ukupno 89 milijuna kuna osiguralo se 47 milijuna kuna bespovratnih sredstava iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a potrošnje energije za grijanje i/ili hlađenje smanjit će se i do 60 posto.

Četiri vrtića i četiri škole

Ipak, što se, pak, tiče natječaja "Energetska obnova zgrada i korištenje obnovljivih izvora energije u javnim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja" tu Istra nije najbolje iskoristila priliku. Naime, ukupno će se na polotoku energetske obnoviti osam objekata, i to četiri vrtića i četiri osnovne škole, a dobivena bespovratna

sredstva koja su dodijeljena iznose 6,6 milijuna kuna, dok su ukupne investicije 20,8 milijuna kuna. Dakle, neće se obnavljati nijedna srednja škola u Istri, a nije da nema kandidata.

Primjerice, Primorsko-goranska županija putem ovog natječaja obnovit će 26 objekata i to deset vrtića i čak 16 osnovnih škola, a dobili su bespovratna sredstva u iznosu 35,1 milijuna kuna dok im je ukupna investicija 121,7 milijuna kuna. Još je bolji "posao" napravila Osječko-baranjska županija koja je za energetske obnovu 17 osnovnih škola i četiri srednje škole dobila bespovratnih sredstava u iznosu od 43,6 milijuna kuna, a ukupna investicija im je "tek" gotovo 86 milijuna kuna.

Goran ROJNIĆ

financijske prilike, invaliditet i slično. Manjak svijesti o potrebama za specifičnom vrstom stručnog usavršavanja u području kulturne i umjetničke edukacije i medijacije usmjerene na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine dodatno nepovoljno utječe na dostupnost njima namijenjenih kulturnih sadržaja. Povećana mogućnost pristupa takvim sadržajima doprinosi kvaliteti njihova života, aktivaciji i većoj uključenosti u društvo. Upravo stoga će se ovim pozivom financirati aktivnosti pripreme i provedbe participativnih umjetničkih i kulturnih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godina te aktivnosti stručnog usavršavanja umjetnika i kulturnih radnika u području kultur-

ne i umjetničke edukacije i medijacije usmjerene na socijalno uključivanje osoba starijih od 54 godine.

Poziv se provodi u okviru specifičnog cilja "Borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti kroz promociju integracije na tržište rada i socijalne integracije ranjivih skupina, i borba protiv svih oblika diskriminacije". Kako bi što bolje informiralo zainteresirane o natječaju ministarstvo će održati i četiri besplatne informativne radionice, i to u Splitu (8. lipnja), Rijeci (9. lipnja), Osijeku (14. lipnja) i Zagrebu (19. lipnja). Cilj radionica je detaljnije informirati potencijalne prijavitelje o ciljevima i kriterijima natječaja te procedurama za prijavu, ocjenjivanje i provedbu projekata.

G. ROJNIĆ

ODRŽANA NACIONALNA RASPRAVA O BIJELOJ KNJIZI O BUDUĆNOSTI EUROPE, KOJU JE IZRADILA EUROPSKA KOMISIJA

Pet mogućih scenarija za budućnost EU-a

PULA - Europski gospodarski i socijalni odbor (EGSO) održao je u Zagrebu krajem svibnja raspravu kako bi doznao stajališta organizacija i predstavnika civilnog društva o pet scenarija za budući razvoj Europe, koje je u Bijeloj knjizi Europske komisije o budućnosti Europe iznio predsjednik komisije Jean-Claude Juncker. Sudionici u raspravi bili su predstavnici organizacija poslodavaca i radnika te drugi predstavnici civilnog društva. EGSO je organizirao raspravu o budućnosti Europe u svim državama članicama Europske unije kako bi prikupio stajališta, prioritete i pitanja koja zabrinjavaju civilno društvo. Te nacionalne rasprave dio su velike rasprave o "putu naprijed" za Europu, koju su europske institucije pokrenule u cijelom EU-u i u koju su uključeni građani, tijela vlasti i organizacije.

Rasprava širokog spektra

Ideje iznesene tijekom rasprava uključit će se u mišljenje EGSO-a o budućnosti Europe koje će se objaviti ovog mjeseca, a svrha je tog mišljenja, prije novih izbora u EU-u u lipnju 2019. godine, da se utječe na odluke Europske unije u vezi sa smjerom kojim se želi krenuti u predstojećim mjesecima i u vezi s budućnošću Europe. Rasprava se temeljila na "Bijeloj knjizi o budućnosti Europe: Razmatranja i scenariji za EU27 do 2025." koju je početkom ožujka objavila Europska komisija. U tom se dokumentu iznosi pet scenarija o tome kako bi se Europa mogla razvijati do 2025. godine na raznim područjima, primjerice, na području jedinstvenog tržišta i trgovine, migracija i sigurnosti ili ekonomske i monetarne unije

Rasprava se temelji na "Bijeloj knjizi o budućnosti Europe: Razmatranja i scenariji za EU27 do 2025." koju je početkom ožujka objavila Europska komisija. U tom se dokumentu iznosi pet scenarija o tome kako bi se Europa mogla razvijati do 2025. godine na raznim područjima, primjerice, na području jedinstvenog tržišta i trgovine, migracija i sigurnosti ili ekonomske i monetarne unije

trebala razvijati u predstojećim godinama i, istaknuto je, treba je promatrati kao početak procesa

zajedničkog odlučivanja 27 država članica EU o budućnosti Unije. Predloženi scenariji prema ko-

jima bi se Europa mogla razvijati do 2025. godine, samo su indikativni, preklapaju se i međusobno ne isključuju i služe kao podloga za raspravu, a konačni scenarij bit će kombinacija elemenata iz ponuđenih scenarija i novih rješenja.

Prvi scenarij nazvan je "Ne odustajemo" i kroz njega EU želi ostvariti plan pozitivnih promjena. Drugi scenarij nazvan je "Samo zajedničko tržište" a u njemu se EU postupno okreće samo jedinstvenom tržištu. Treći scenarij nazvan je "Oni koji žele više, čine više" a u njemu EU omogućuje državama članicama koje to žele da zajedno učine više u određenim područjima.

Što Hrvatskoj odgovara?

Četvrti scenarij je "Činiti manje, ali učinkovitije" pri čemu je u njemu EU usredotočena na bolje i brže ostvarenje rezultata u određenim područjima, dok u drugim čini manje. U posljednjem, petom, scenariju imena "Zajedno činimo mnogo više" EU namjerava odlučiti činiti mnogo više u svim područjima politika. Glavna područja EU politike na koje upućuje Bijela knjiga su jedinstveno tržište i trgovina; ekonomska i monetarna unija; Schengen, migracije i sigurnost; vanjska politika i obrana; proračun EU-a; te sposobnost ostvarivanja rezultata.

Na raspravi u Hrvatskoj tražilo se odgovore na ključno pitanje koji je od scenarija realističan s obzirom na političke i ekonomske okolnosti u državama članicama i koja su to najvažnija pitanja koja se tiču Hrvatske. Hrvatska treba pronaći odgovor koji od scenarija u najvećoj mjeri odgovara aktualnoj poziciji RH i postoji li neko drugo rješenje koje najbolje odgovara gospodarskim i socijalnim interesima Hrvatske

Goran ROJNIĆ

Uloga EGSO-a

EGSO je jedno od pet najvažnijih tijela Europske unije. On je tijelo savjetodavnog karaktera, osnovano 1957. godine koje daje savjete glavnim institucijama EU-a (Europskoj komisiji, Vijeću i Europskom parlamentu), putem izvješća i mišljenja na predložene zakonodavne akte EU-a, kao i samo-inicijativna mišljenja o pitanjima koja EGSO smatra posebno važnima. EGSO se zalaže za razvitak participativne demokracije i nastoji premostiti jaz između europskih institucija i organiziranog civilnog društva. EGSO čini 350 članova i članica iz svih 28 država koji predstavljaju široku lepezu gospodarskih, socijalnih i kulturnih interesa u svojim zemljama. Podijeljeni su u tri skupine: poslodavci, radnici i skupinu raznih interesa te djeluju kao most između EU-a i organizacija civilnog društva u državama članicama.

U SKLOPU PROJEKTA 3SP - SPECIAL SPORTS FOR SPECIAL PEOPLE U PULSKOM DOMU SPORTOVA ODRŽAN DODGEBALL TURNIR

Sudjelovali su učenici iz pulskih osnovnih škola Kaštanjer, Centar, Veruda i Šijana

Igra slična graničaru

Nakon što je početkom godine Grad Pula izradio i prezentirao priručnik izrađen u sklopu europskog projekta 3 SP Special Sports for Special People, koji je namijenjen svim trenerima, učiteljima, profesorima tjelesnog odgoja, socijalnim radnicima, odnosno svima koji rade s djecom, prošlog mjeseca (svibanj) upravo su profesori tjelesnog odgoja pulskih osnovnih škola odradili prvu aktivnost.

Nastupilo stotinjak učenika

U Domu sportova Mate Parlov održana je, naime, natjecanje u dodgeballu, američkoj inačici "graničara" kojim se pokušava kreirati program sportskih aktivnosti koje će se moći provoditi u bilo kojoj školi ili sportskom centru. Dodgeball se igra s najmanje šest lopti i s najmanje po četiri igrača u svakom polju. U sklopu ove sportske manifestacije nastupilo je nešto manje od stotinjak učenika iz osnovnih škola Kaštanjer, Centar, Veruda i Šijana.

- Grad Pula je jedan od partnera projekta 3SP - Special Sports for Special People, zajedno s predstav-

Putem dodgeballa razvijaju se različite sposobnosti kao što su različite tehnike bacanja i hvatanja lopte, koordinacija, agilnost, brzina, preciznost, anticipacija odnosno predviđanje kretanja, timski rad i zajedništvo te razvoj funkcionalnih sposobnosti

Dodgeball se igra s najmanje šest lopti i s najmanje po četiri igrača u svakom polju

nicima iz Italije, Njemačke, Belgije, Španjolske i Engleske. Već su izrađena tri priručnika koja su podijeljena

svim profesorima tjelesnog odgoja u pulskim školama i prva prezentacija aktivnosti je dodgeball. Cilj nam je

Elvira Krizmanić Marjanović

M. MLOŠEK

manje bave sportom. Na ovaj način mogu se njime baviti bilo gdje, poručila je Elvira Krizmanić Marjanović, pročelnica Upravnog odjela društvenih djelatnosti.

Putem dodgeballa razvijaju se različite sposobnosti kao što su različite tehnike bacanja i hvatanja lopte, koordinacija, agilnost, brzina, preciznost, anticipacija odnosno predviđanje kretanja, timski rad i zajedništvo te razvoj funkcionalnih sposobnosti.

Redovne tjelesne aktivnosti

Glavni ciljevi 3SP-a su promoviranje zdravih životnih navika za dobrobit mladih u dobi od 14 do 20 godina. Sportski programi promoviraju sportske aktivnosti, zajedno s društvenom inkluzijom, jednakim mogućnostima i podizanju svijesti o važnosti osnaživanja zdravih fizičkih aktivnosti jednako dostupnih svima - Sport za sve. Ključna stavka ovog projekta je omogućiti jednaku dostupnost sporta svoj djeci, bez obzira na imovinski status. U priručniku su detaljno objašnjena tri obrazovne cjeline, Body&Sport, Soul&Sport i Brain, Hart&Sport, koje se mogu prilagoditi zavisno o tome radi li se o odraslim osobama, edukatorima, učiteljima, sportskim djelatnicima ili pak učenicima. Kroz općenite pedagoške pristupe i preporuke koji predstavljaju zajednički okvir, mladima se promiče dobrobitima bavljenja sportom i na taj način podiže svijest o važnosti osnaživanja zdravih fizičkih aktivnosti.

Fokus se stavlja na uvođenje dodatnih fizičkih aktivnosti usmjerenih k mladima koji nisu navikli na stil života koji uključuje redovne tjelesne aktivnosti. Kroz projekt će se promovirati i zdrave životne navike, posebice kod djece u dobi od 14 do 20 godina, jer je sve veći broj mladih ljudi širom Europe, koji nisu dovoljno fizički aktivni. Priručnik je nastao u suradnji eksperata iz različitih područja sporta i članova raznih institucija iz Italije, Velike Britanije, Španjolske, Njemačke, Belgije i Hrvatske, a svrha mu je razvijanje metodološkog pristupa poticanja tjelesne aktivnosti i zdravog ponašanja među mladima. Obrazovne cjeline razvila je grupa stručnjaka koji imaju različita znanja, kompetencije, uloge i profesionalne pozadine te ih koristiti stručnjaci i volonteri različitih kompetencija.

Goran ROJNIĆ

Digitalni marketing i društvene mreže

Edukacija na temu "Digitalni marketing i društvene mreže" održana je u prostorijama Istarske razvojne agencije (IDA). Cilj edukacije bio je približiti polaznicima tematiku digitalnog marketinga i razvoja sadržaja, društvenih mreža i guerilla metoda te istraživanja i analitike. Tridesetak polaznika edukacije dobilo je uvid u različite tehnike koje su potrebne za samostalno obavljanje zadataka. Edukaciju je vodio Siniša Begović, autor više desetaka stručnih članaka, te urednik i koautor knjiga o e-poslovanju sufinanciranih od strane EU i MIN-PO RH. Certificirani je Google AdWords profesionalac, Adobe Web Site designer, te e-business i e-commerce CEC konzultant.

G. R.

Nagrade za zaštitu okoliša

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike raspisalo je javni natječaj za dodjelu priznanja i nagrada za dostignuća na području zaštite okoliša u 2017. godini. Nagradit će se najbolji projekti poslovnog sektora, jedinica lokalne samouprave, udruga i odgojno-obrazovnih ustanova. Prijave za dodjelu priznanja i nagrada mogu podnijeti sve pravne i fizičke osobe, a rok za podnošenje prijava je do 21. srpnja.

G. R.

Glavni urednik:
Ranko Borovečki
Urednica priloga:
Jasna Orlić
Izdavač:
Glas Istre novine d.o.o.

Prilog izlazi druge srijede u mjesecu
Prilog je realiziran u suradnji s Istarskom županijom